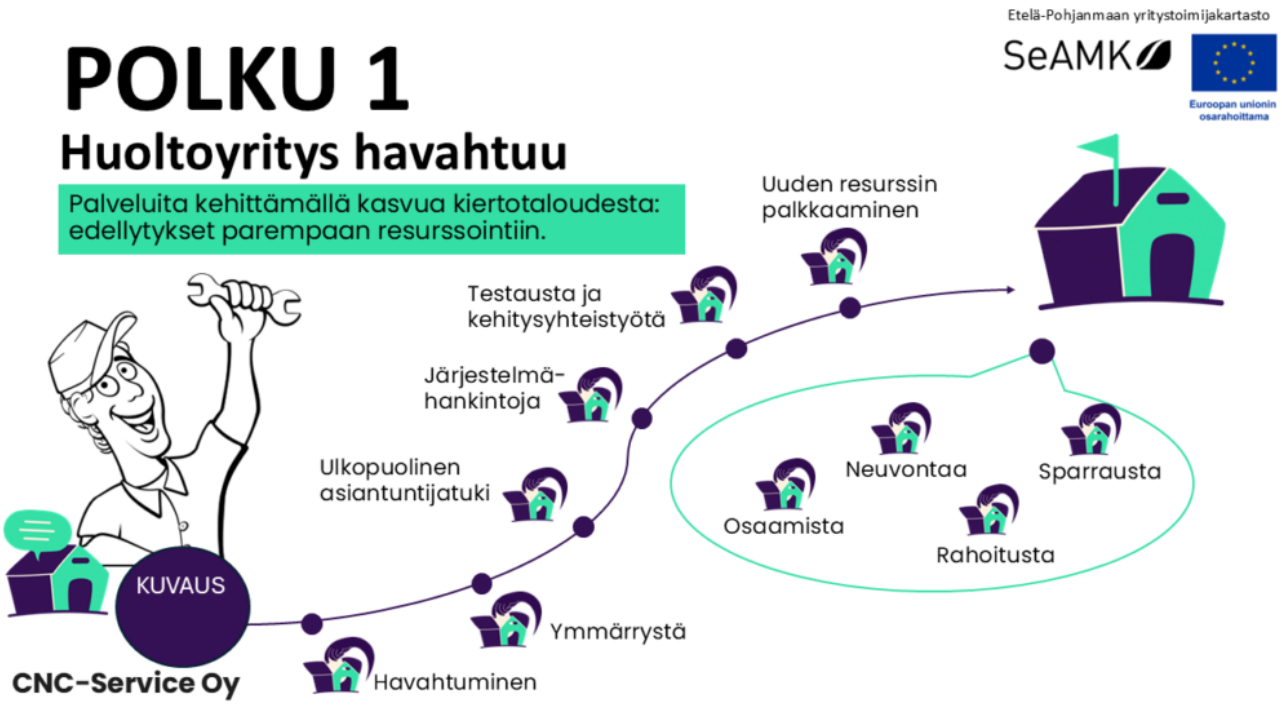

Menestystä kiertotaloudesta, osa 1: Huoltoyritys havahtuu

9.4.2025

SEAMKin Riihi-hankkeessa on selvitetty Etelä-Pohjanmaan yritysten, työntekijöiden ja alueen yritysrajapinnan kehitystoimijoiden tarpeita kiertotaloussiirtymän vauhdittamiseksi. Yksi kaikista vastaajaryhmistä kumpuava tarve on konkreettiset esimerkit. Euroopan unionin osarahoittamassa Riihi-hankkeessa on tuotettu yrityshaastatteluiden pohjalta neljä karkeaa palvelupolkuesimerkkiä. Kuvitteelliset, mutta todellisten yritysten tarpeisiin ja toimiin perustuvat esimerkit toimivat havahduttajina, joiden avulla yritykset voivat hahmottaa kiertotalouden liiketoimintamahdollisuuksia ja kehityspolkuja sekä tukipalveluita tällä matkalla. Lisäksi jokainen yritysrajapinnassa toimiva kehitysorganisaatio voi paremmin tunnistaa omien palveluidensa kohtaamispisteitä yrityksen polulla ja edelleen kehittää toimintaansa.

Palvelupolkuesimerkkejä on yhteensä 4 ja ne löytyvät visuaalisessa muodossa vuonna 2025 valmistuneesta Etelä-Pohjanmaan yritystoimijakartastosta. Tässä artikkelissa lähdetään tutustumaan ensimmäiseen kuvitteelliseen yritykseen, joka on saanut nimekseen CNC-Service Oy (kuva 1). Polku 1 on siis kuvaus, jossa huoltoliike havahtuu, että palveluita kehittämällä voitaisiin löytää kasvua kiertotaloudesta ja edellytykset parempaan resurssointiin.

Kuva 1. Polku 1, huoltoyritys havahtuu.

Arjen haasteena resursointi

Seinäjoella sijaitseva CNC-Service Oy on erikoistunut teollisuuskoneiden huolto- ja korjauspalveluihin. Yritys on toiminut jo vuosia samalla kaavalla. Yrityksen omistaja on perustanut yrityksen vuonna 2015. Hän on ollut tyytyväinen tasaiseen tulovirtaan ja vakaaseen asiakaskuntaan. Yritys onkin ollut perustamisestaan asti olemassa ensisijaisesti yrittäjän oman työpaikan ja tasaisen tulon varmistamiseksi ilman suurempia kasvutavoitteita. Kuvitteellisen yrityksen perustiedot ovat:

- Toiminta-alue: Seinäjoki ja lähialueet
- Liikevaihto: 0,4 milj. euroa
- Henkilöstö: 4 henkilöä
- Palvelut ja tuotteet:
  - Huolto- ja korjauspalvelut, erityisesti CNC-koneiden huolto
  - Varaosien välitysmyynti ja pienimuotoista valmistus
- Vahvuudet ja kilpailuedut:
  - Nopea vasteaika ja asiakkaan tarpeiden mukainen palvelu
  - Luotettavuus ja hyvä maine sekä pitkäaikaiset kumppanuudet
- Haasteena systemaattinen resurssointi:
  - Työkuorman ennakointia ei tehdä kovinkaan järjestelmällisesti, joten kuorma vaihtelee yllättäen
  - Huoltoseisokit ajoittuvat loma-aikoihin
  - Tarvittaisiin lisää käsipareja, mutta uuden henkilön palkkaus on nähty vaikeaksi nykyisellä liikevaihdolla

Kuvitteellisen esimerkkiyrityksen palvelupolkutarina alkaa havahtumisesta ja arjen kasvuesteiden madaltamisesta. Yritys ei ole aiemmin panostanut tai ollut kiinnostunut kasvusta eikä ympäristöasioista, mutta tulee sattumalta haastetuksi haastatteluun. Haastattelun myötä yrittäjä havahtuu siihen, että kiertotalous voisi olla mahdollisuus yrityksen liiketoiminnan kasvattamiselle. Kasvu ja toiminnan systemaattinen kehittäminen mahdollistaisivat uuden resurssin palkkaamisen hallitumalla riskillä.

Palveluita kehittämällä kasvua kiertotaloudesta – havahtuminen ja ymmärrys

CNC-Service Oy osallistuu SEAMKin hankkeessa tehtävään haastatteluun, jossa nousee esiin, että yritys toimii tietämättään kiertotalouden mahdollistajana. Tämä innostaa yritystä miettimään liiketoiminnan kehittämistä kiertotalouden näkökulmasta. Tunnistetaan mahdollisuuksia resursoinnin, asiakashallinnan ja palvelutarjonnan parantamiseen. Haastattelusta syttyy kipinä haastattelijoiden mainitsemaan työpajaan. Hoksautus tuuppaa yrityksen kehityspolulle. Yritys päättää osallistua SEAMKin työpajaan, jossa tutustutaan kiertotalouden liiketoimintamalleihin ja tunnistetaan potentiaaliset kehityskohteet. Työpajaan osallistuu yrityksestä sekä yrittäjä että kaksi työntekijää.

Työpajassa yritys valitsee liiketoimintansa näkökulmasta olennaisimmiksi mahdollisuuksiksi panostukset tuotteen elinkaaren pidentämiseen liittyviin liiketoimintamalleihin (kuva 2). Pääkehityskohteeksi valitaan huoltopalvelut, mikä sisältää etähuoltopalvelut ja digitaalisen palvelujärjestelmän kehittämisen. Työpajassa mukana oleva työntekijä ehdottaa, että järjestelmä voisi toimia samalla asiakashallintajärjestelmänä, joka mahdollistaisi määräaikaishuoltojen aikatauluttamisen, huoltopyyntöjen kategorisoinnin ja hinnoittelun sekä aikataulunhallinnan kiireellisyysluokittelun kautta. Lisäksi tunnistetaan, että työkalujen ja konekannan uusiminen mahdollistaisi palveluiden monipuolistamisen pidemmällä aikavälillä.

Kuva 2. Kiertotalouden liiketoimintamallit.

Yrittäjä tunnistaa järjestelmällisessä kehittämisessä mahdollisuuden, että kilpailuetua ja pientä kasvua voitaisiin rakentaa nopeana ja ketteränä toimijana, polttamatta kuitenkaan yrittäjää tai muuta henkilöstöä loppuun. Työpajassa nousee esiin myös palvelumuotoilun mahdollisuudet. Asiakaslähtöinen

palvelujärjestelmä mahdollistaisi myös laajemmin kiertotalouden liiketoimintamallien käyttöönoton jatkossa, esimerkiksi tuote tai toiminto palveluna -liiketoimintamallien saralla. Yrittäjä aivan innostuu ja miettii myös mm. käytettyjen laitteiden uudelleenmyyntimahdollisuuksien kartoittamista tulevaisuudessa esimerkiksi opinnäytetyönä.

Ulkopuolinen asiantuntijatuki, kehitysyhteistyö ja rahoitusmahdollisuudet

Työpajan lopuksi keskustellaan siitä, että palvelumuotoilusta voisi löytyä keinoja huoltoliiketoiminnan kehittämiseen. Sitä voitaisiin soveltaa sekä konseptoinnin että palvelukehityksen tasolla. Yritys lähtee itse etsimään tähän pienelle pk-yritykselle sopivaa kumppania. Samalla selvitetään Leader-rahoituksen mahdollisuuksia omalla alueella toimivalta Leaderilta. Myös kunnan yritysneuvontaan päätetään olla yhteydessä. Järjestelmäkehityksen tiedonkeruun tueksi haetaan opinnäytetyön tekijää. Yrityksellä on omassa henkilöstössään myös jonkin verran digiosaamista, jota voidaan hyödyntää kartoitusvaiheessa.

Selkeällä asiakaslähtöisellä konseptikuvauksella yrityksen on jatkossa helpompi tehdä mahdollinen positiivinen päätös kehitystyön käynnistämisestä ja aikataulutuksesta sekä hahmottaa, mihin tarvitaan ehkä ulkopuolista apua jatkossa. Yritys lähtee selvittämään ELY-keskukselta rahoituksen mahdollisuuksia järjestelmäinvestointeihin.

Yrityksen kehityspolun edetessä testaus- ja kehitysyhteistyön mahdollisuuksia selvitetään sekä SEAMKilta että Sedulta. Myöhemmin palkataan myös harjoittelija, joka osallistuu valitun järjestelmän käyttöönottoon ja räätälöintiin yhdessä yrityksen omien työntekijöiden ja järjestelmätoimittajan kanssa. On mahdollista, että palkataan tehtävään myös aiemmin opinnäytetyössä hyödynnetty tekijä, jos yhteistyö on ollut sujuvaa. Henkilöresurssiasioissa ollaan tarvittaessa yhteydessä myös kunnan TE-palveluihin.

Esimerkkiyrityksemme kaipaa osaamista, rahoitusta, neuvontaa, sparrausta

Kuvitteellinen case-yrityksemme CNC-Service Oy kaipaa matkalleen ohjausta ja hyötyisi sparrauksesta ja rinnalla kulkevasta ohjauksesta, ettei arjen kiireet saa hyvin alkanutta kehitysmatkaa keskeytymään. Parhaimmillaan alueella toimiva yritysneuvoja voi olla tällainen. Resurssit kuitenkin vaihtelevat kunnittain. Sparraukseen voi käyttää mahdollisuuksien mukaan myös toista yritystä tai muuta ulkopuolista asiantuntijaa tai mentoria.

Yritys kaipaa sekä asiantuntijapalveluiden että investointien kohdalla rahoitusneuvontaa ja tietoa erilaisista mahdollisuuksista. Rahoitusneuvonnassa yritystä auttavat esimerkiksi kumppaniverkoston yritykset ja kollegat sekä rahoittajat. Esimerkiksi ELY:n ja Leader-ryhmän edustajat auttavat ja neuvovat. Myös toimiajajärjestöstä voi löytyä neuvontaa ja tukea.

Osaamisen kehittämiseen on tarjolla paljon suuntia. Tämän yrityksen tapauksessa uutta osaamista voitaisiin

hakea alueen oppilaitosten kautta mm. selvittämällä henkilökunnan täydennyskolutusmahdollisuuksia sekä ostamalla asiantuntijapalvelua liiketoiminnan ja järjestelmän reunaehtojen suunnitteluun. Yrityksen palveluntarpeisiin auttaa mm. yritystoimijakartaston sisään rakennettu Riihi-tutka.

Artikkelisarjan aikaisemmin ilmestyneet osat ovat:

1. Löydä sopivat kestävän kasvun tukipalvelut E-P:n yrityksille yhdestä paikasta
2. Muotoiluajattelu voisi tuupata yrityskenttää kestävään menestykseen
3. Parempaa tukipalvelua yrityksille palvelun polkuja kuvaamalla

Artikkelisarja liittyy keväällä 2025 julkaistuun Etelä-Pohjanmaan yritystoimijakartastoon. Kaikki materiaali on tuotettu osana SEAMKin toteuttamaa ja Euroopan unionin osarahoittamaa RIIHI – Resurssiviisaat verkostot Etelä-Pohjanmaalla -hanketta.

Heli Hietala
SeAMK

Krista Mäki
SeAMK

Kirjoittajat työskentelevät projektipäällikköinä ja asiantuntijoina kertotaloutta ja kestävää liiketoimintaa edistävissä hankkeissa.